

14 september 2017
Katwijk

terugblik... Paulus' voetsporen

- ❑ heel het boek Handelingen staat in het teken van de prediking aan Israël
- ❑ vanaf Handelingen 21: Paulus gevangen
- ❑ Paulus' boodschap aan Israël:
 - door Jeruzalems afwijzing van het Evangelie wordt "de redding" naar de natiën gezonden

structuur van Handelingen 24

Felix - op de rechterstoel (1)

Tertullus - introductie (2-4)

zijn beschuldiging (5-9)

Paulus - introductie (10)

zijn verdediging (11-21)

Felix - rechterlijk besluit (22-27)

Handelingen 24

¹ Na vijf dagen nu,
daalde de hogepriester Ananias af
met enige oudsten
en een zekere redenaar Tertullus,
die [hun klachten] tegen Paulus
kenbaar maakten bij de gouverneur.

> na Paulus aankomst in Caesarea

ΜΕΤΑ	ΔΕ	ΠΕΝΤΕ	ΗΜΕΡΑΣ	ΚΑΤΕΒΗ	Ο	ΑΡΧΙΕΡΕΥΣ	ΑΝΑΝΙΑΣ
na	echter	vijf	dagen	-(hij)-daalde-af	de	hogepriester	Ananias
daarna	en	vijf	dagen	kwam	de	hogepriester	Ananias

ΜΕΤΑ	ΠΡΕΣΒΥΤΕΡΩΝ	ΤΙΝΩΝ
met	oudsten	enige
met	oudsten	enige

Handelingen 24

¹ Na vijf dagen nu,
daalde de hogepriester Ananias af
met enige oudsten
en een zekere redenaar Tertullus,
die [hun klachten] tegen Paulus
kenbaar maakten bij de gouverneur.

zeer hoge delegatie van de Joodse Raad!

ΜΕΤΑ	ΔΕ	ΠΕΝΤΕ	ΗΜΕΡΑΣ	ΚΑΤΕΒΗ	Ο	ΑΡΧΙΕΡΕΥΣ	ΑΝΑΝΙΑΣ
na	echter	vijf	dagen	-(hij)-daalde-af	de	hogepriester	Ananias
daarna	en	vijf	dagen	kwam	de	hogepriester	Ananias

ΜΕΤΑ	ΠΡΕΣΒΥΤΕΡΩΝ	ΤΙΝΩΝ
met	oudsten	enige
met	oudsten	enige

Handelingen 24

¹ Na vijf dagen nu,
daalde de hogepriester Ananias af
met enige oudsten
en een zekere redenaar Tertullus,
die [hun klachten] tegen Paulus
kenbaar maakten bij de gouverneur.

*Gr. rethoros > rethorisch
hier: soort advocaat*

ΚΑΙ	ΡΗΤΟΡΟΣ	ΤΕΡΤΥΛΛΟΥ	ΤΙΝΟΣ
en	redenaar	Tertullus	een-zekere
en	advocaat	Tertullus	een

ΟΙΤΙΝΕΣ	ΕΝΕΦΑΝΙΣΑΝ	ΤΩ	ΗΓΕΜΟΝΙ	ΚΑΤΑ	ΤΟΥ	ΠΑΥΛΟΥ
die ^e	-(zij)-maken-kenbaar	bij-de	gouverneur	tegen	de	Paulus
om	hun klachten in te dienen	bij de	stadhouder	tegen	-	Paulus

Handelingen 24

¹ Na vijf dagen nu,
daalde de hogepriester Ananias af
met enige oudsten
en een zekere redenaar Tertullus,
die [hun klachten] tegen Paulus
kenbaar maakten bij de gouverneur.

ΚΑΙ	ΡΗΤΟΡΟΣ	ΤΕΡΤΥΛΛΟΥ	ΤΙΝΟΣ
en	redenaar	Tertullus	een-zekere
en	advocaat	Tertullus	een

ΟΙΤΙΝΕΣ	ΕΝΕΦΑΝΙΣΑΝ	ΤΩ	ΗΓΕΜΟΝΙ	ΚΑΤΑ	ΤΟΥ	ΠΑΥΛΟΥ
die ^e	-(zij)-maken-kenbaar	bij-de	gouverneur	tegen	de	Paulus
om	hun klachten in te dienen	bij de	stadhouder	tegen	-	Paulus

Handelingen 24

² Toen hij nu werd geroepen,
begon Tertullus zijn beschuldiging zeggende:
veel vrede valt door u ten deel
en verbeteringen komen tot stand voor deze natie,
door uw beleid,

= Paulus (nl. om voor te komen)

ΚΛΗΘΕΝΤΟΣ	ΔΕ	ΑΥΤΟΥ	ἤρξατο	κατηγορεῖν
van-geroepen-wordende	echter	van-hem	~(hij)-begint~	te-beschuldigen
toen was voorgeroepen	en	hij	begon	zijn beschuldiging

Ὁ ΤΕΡΤΥΛΛΟΣ	ΛΕΓΩΝ
de Tertullus	zeggende
- Tertullus	met te zeggen

Handelingen 24

² Toen hij nu werd geroepen,
begon Tertullus zijn beschuldiging zeggende:
veel vrede valt door u ten deel
en verbeteringen komen tot stand voor deze natie,
door uw beleid,

> de aanklacht

ΚΛΗΘΕΝΤΟΣ	ΔΕ	ΑΥΤΟΥ	ἤρξατο	κατηγορεῖν
van-geroepen-wordende	echter	van-hem	~(hij)-begint~	te-beschuldigen
toen was voorgeroepen	en	hij	begon	zijn beschuldiging

Ὁ ΤΕΡΤΥΛΛΟΣ	ΛΕΓΩΝ
de Tertullus	zeggende
- Tertullus	met te zeggen

Handelingen 24

² Toen hij nu werd geroepen,
begon Tertullus zijn beschuldiging zeggende:
veel vrede valt door u ten deel
en verbeteringen komen tot stand voor deze natie,
door uw beleid,

of: hervormingen

ΠΟΛΛΗΣ	ΕΙΡΗΝΗΣ	ΤΥΓΧΑΝΟΝΤΕΣ	ΔΙΑ	ΣΟΥ	ΚΑΙ	ΔΙΟΡΘΩΜΑΤΩΝ
van-veel	vrede	ten-deel-vallende	door	jou	en	van-verbeteringen
grote	vrede	dat wij genieten	door toedoen	uw	en	verbeteringen

ΓΙΝΟΜΕΝΩΝ	ΤΩ	ΕΘΝΕΙ	ΤΟΥΤΩ	ΔΙΑ	ΤΗΣ	ΣΗΣ	ΠΡΟΝΟΙΑΣ
wordende~	voor-de	natie	deze	door	de	jouw	voorziening
dat er tot stand komen	voor	volk	dit	door	-	uw	beleid

Handelingen 24

³ op allerlei wijze en overal.

Wij verwelkomen [dit] hoogedele Felix met alle dankzegging!

pure vleierij

volgens buiten-Bijbelse bronnen voerde hij een wanbestuur, wreed en willekeurig; mede aanleiding voor de Joodse opstand in 66AD

ΠΑΝΤΗ	ΤΕ	ΚΑΙ	ΠΑΝΤΑΧΟΥ
op-allerlei-wijze	bovendien	en	overal
alleszins	-	en	overal

ΑΠΟΔΕΧΟΜΕΘΑ	ΚΡΑΤΙΣΤΕ	ΦΗΛΙΣ	ΜΕΤΑ	ΠΑΧΗΣ	ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΑΣ
!wij-verwelkomen~	heel-krachtige!	Felix!	met	alle	dankzegging
wij erkennen	hoogedele	Felix	met	grote	erkentelijkheid

Handelingen 24

4 Maar opdat ik u niet meer zou ophouden,
roep ik u op ons beknopt te horen,
met uw welwillendheid.

*alsof hem dit hem eigen zou zijn...
weer vleierij*

ΙΝΑ	ΔΕ	ΜΗ	ΕΠΙ	ΠΛΕΙΟΝ	ΣΕ	ΕΓΚΟΠΤΩ	ΠΑΡΑΚΑΛΩ
opdat	echter	toch-niet	op	meer	jou	dat-ik-hinder	ik-roep-op
om	maar	niet	te	lang	u	op te houden	ik verzoek

ΑΚΟΥΣΑΙ	ΣΕ	ΗΜΩΝ	ΣΥΝΤΟΜΩΣ	ΤΗ	ΣΗ	ΕΠΙΕΙΚΕΙΑ
te-horen	jou	ons	op-beknopte-wijze	met-de	jouw	welwillendheid
te willen aanhoren	u	ons	een ogenblik	met	uw bekende	welwillendheid

Handelingen 24

⁵ Want wij bevinden dat deze man een pestziekte is en een aanzetter van oproeren onder al de Joden in de bewoonde wereld. Voorman bovendien van de secte van de Nazoreeërs.

*een gevaarlijke en besmettelijke ziekte
> naar boven likken (vleierij)
naar beneden trappen (venijn)*

ΕΥΡΟΝΤΕΣ

vindende

wij hebben gevonden

ΓΑΡ ΤΟΝ ΑΝΔΡΑ ΤΟΥΤΟΝ ΛΟΙΜΟΝ

want de man deze pestziekte

want - man deze dat is een pest

Handelingen 24

5 Want wij bevinden dat deze man een pestziekte is en een aanzetter van oproeren onder al de Joden in de bewoonde wereld. Voorman bovendien van de secte van de Nazoreeërs.

voor het Romeinse gezag een ernstige aanklacht!

ΚΑΙ	ΚΙΝΟΥΝΤΑ	ΣΤΑΣΕΙΣ	ΠΑCΙΝ	ΤΟΙC	ΙΟΥΔΑΙΟΙC
en	bewegende	oproeren	bij alle	de	Joden
-	iemand die verwekt	opstanden	alle	onder	Joden

ΤΟΙC	ΚΑΤΑ	ΤΗΝ	ΟΙΚΟΥΜΕΝΗΝ
de	overeenkomstig	de	bewoonde-wereld~
-	over	de	ganse wereld

Handelingen 24

5 Want wij bevinden dat deze man een pestziekte is en een aanzetter van oproeren onder al de Joden in de bewoonde wereld.
Voorman bovendien van de secte van de Nazoreeërs

*lett. voorste, eerste man
NBG51: eerste voorstander*

ΠΡΩΤΟΚΤΑΤΗΝ	ΤΕ	ΤΗΣ	ΤΩΝ	ΝΑΖΩΡΑΙΩΝ	ΔΙΠΕΡΕΩΣ
voorman	bovendien	van-de	van-de	Nazoreeërs	groepering
een eerste voorstander	-	van de	der	Nazoreeërs	secte

Handelingen 24

⁶ die ook de tempel beproefde te ontheiligen en die wij oppakten.

vers 5: algemene aanklacht
vers 6: concrete beschuldiging:
op tempelontheiliging stond
de doodstraf

OC KAI TO IEPON

die ook de gewijde-plaats

die ook de tempel

ΕΠΕΙΡΑCΕΝ

-(hij)-beproeft

een poging heeft gewaagd

ΒΕΒΗΛΩCΑΙ

-te-ontheiligen

om te ontwijden

ON KAI ΕΚΡΑΘΗCΑΜΕΝ

die ook -wij-vatten

die en wij hebben in hechtenis genomen

Handelingen 24

- ⁶ [en naar onze wet wilden oordelen.
⁷ Lysias kwam er echter bij,
de hoofdman over duizend,
en leidde hem met veel geweld van ons weg,
⁸ zijn beschuldigers bevelende,
zich tot u te wenden.]

rode tekst (:6b t/m 8a) ontbreekt in de drie grote handschriften

Volgens Tertullus hier, zou Lysias onrechtmatig hebben ingegrepen
Tertullus verzwijgt dat Paulus zonder vorm van proces vermoord zou zijn als Lysias niet had ingegrepen...

Handelingen 24

⁸ U zal zelf

wanneer u hem verhoort omtrent al deze dingen,
te weten komen waarvan wij hem beschuldigen.

*hoofdman Lysias had de aanklagers
gestuurd naar de stadhouder (23:30)*

ΠΑΡ	ΟΥ	ΔΥΝΗΧΙ	ΑΥΤΟΥ	ΑΝΑΚΡΙΝΑΣ	ΠΕΡΙ
bij	wie	!jij-zult-kunnen~	zelf	~vragend-onderzoekende	aangaande
van	hem	gij zult kunnen	zelf	wanneer gij hem in verhoor neemt	over

ΠΑΝΤΩΝ	ΤΟΥΤΩΝ	ΕΠΙΓΝΩΝΑΙ	ΩΝ	ΗΜΕΙΣ	ΚΑΤΗΓΟΡΟΥΜΕΝ	ΑΥΤΟΥ
alle	deze-dingen	te-weten-te-komen	van-welke	wij	!(wij)-beschuldigen	hem
al	deze dingen	wel te weten komen	waarvan	wij	beschuldigen	hem

Handelingen 24

9 Ook de Joden nu stemden in beweerende dat deze dingen zó zijn.

de korte maar heftige aanklacht wordt van Joodse zijde unaniem bevestigd

ΚΥΝΗΠΕΘΕΝΤΟ

~(zij)-waren-het-ermee-eens~

sloten zich bij de beschuldiging aan

ΔΕ

echter

en

ΚΑΙ ΟΙ ΙΟΥΔΑΙΟΙ

ook de Joden

ook de Joden

ΦΑΣΚΟΝΤΕΣ

!beweerende

door te bevestigen

ΤΑΥΤΑ

deze-dingen

dit alles

ΟΥΤΩΣ

zó

zo

ΕΧΕΙΝ

!te-hebben

dat was

Handelingen 24

¹⁰ Maar Paulus antwoordde,
(toen de gouverneur naar hem knikte
om te spreken):

op de hoogte zijnde dat u sedert vele jaren
rechter bent voor deze natie,
verdedig ik mijzelf omtrent deze dingen
met goede moed.

ΑΠΕΚΡΙΘΗ	ΤΕ	Ο	ΠΑΥΛΟΣ	ΝΕΥCΑΝΤΟΣ	ΑΥΤΩ
<i>-(hij)-antwoordde</i>	<i>bovendien</i>	<i>de</i>	<i>Paulus</i>	<i>-van-knikkende</i>	<i>tothem</i>
antwoordde	maar	-	Paulus	toen een wenk gaf	hem

ΤΟΥ	ΗΓΕΜΟΝΟΣ	ΛΕΓΕΙΝ
<i>de</i>	<i>gouverneur</i>	<i>om-te-zeggen</i>
de	stadhouder	om te spreken

Handelingen 24

¹⁰ Maar Paulus antwoordde,
(toen de gouverneur naar hem knikte
om te spreken):
op de hoogte zijnde dat u sedert vele jaren
rechter bent voor deze natie,
verdedig ik mijzelf omtrent deze dingen
met goede moed.

*bij Paulus geen vleierij
wel correct*

ΕΚ	ΠΟΛΛΩΝ	ΕΤΩΝ	ΟΝΤΑ	ΣΕ	ΚΡΙΤΗΝ
van-uit	vele	jaren	zijnde	jou	rechter
sedert	vele	jaren	dat zijt	gij	rechter

ΤΩ	ΕΘΝΕΙ	ΤΟΥΤΩ	ΕΠΙ ΤΑΜΕΝΟC
voor-de	natie	deze	op-de-hoogte-zijnde~
over	volk	dit	daar ik weet

Handelingen 24

¹⁰ Maar Paulus antwoordde,
(toen de gouverneur naar hem knikte
om te spreken):
op de hoogte zijnde dat u sedert vele jaren
rechter bent voor deze natie,
verdedig ik mijzelf omtrent deze dingen
met goede moed.

*hoewel in functie als procureur (pas) sinds
52/53 AD (volgens Flavius Josephus)*

ΕΚ	ΠΟΛΛΩΝ	ΕΤΩΝ	ΟΝΤΑ	ΣΕ	ΚΡΙΤΗΝ
van-uit	vele	jaren	zijnde	jou	rechter
sedert	vele	jaren	dat zijt	gij	rechter

ΤΩ	ΕΘΝΕΙ	ΤΟΥΤΩ	ΕΠΙ ΤΑΜΕΝΟC
voor-de	natie	deze	op-de-hoogte-zijnde~
over	volk	dit	daar ik weet

Handelingen 24

¹⁰ Maar Paulus antwoordde,
(toen de gouverneur naar hem knikte
om te spreken):
op de hoogte zijnde dat u sedert vele jaren
rechter bent voor deze natie,
verdedig ik mijzelf omtrent deze dingen
met goede moed.

in de wetenschap onschuldig te zijn

ΕΥΘΥΜΩΣ

op-goed-gehumeurde-wijze

met goede moed

ΤΑ

de-dingen

zaak

ΠΕΡΙ

aangaande

-

ΕΜΑΥΤΟΥ

mijzelf

mijn

ΑΠΟΛΟΓΟΥΜΑΙ

ik-verdedig~

ik verdedig

structuur van Paulus' verdediging:

erkenning (11)

ontkenning (12,13)

belijdenis - opstanding (14-16)

erkenning (17,18)

ontkenning (18-20)

belijdenis - opstanding (21)

Handelingen 24

¹¹ U kunt u ervan vergewissen dat het voor mij niet meer dan twaalf dagen zijn, sinds ik opging om te aanbidden in Jeruzalem.

door b.v. navraag te doen in het huis van Filippus in Caesarea (21:15)

ΔΥΝΑΜΕΝΟΥ	COY	ΕΠΙΓΝΩΝΑΙ	ΟΤΙ	ΟΥ	ΠΛΕΙΟΥΣ	ΕΙΣΙΝ	ΜΟΙ
¹ van-kunnende~	jou	¹ te-weten-te-komen	dat	niet	meer	¹ (zij)-zijn	voor-mij
kunt immers	gij	u ervan vergewissen	dat	niet	langer	het is geleden	-

ΗΜΕΡΑΙ	ΔΩΔΕΚΑ	ΑΦ	ΗΣ	ΑΝΕΒΗΝ	ΠΡΟΚΥΝΗCΩΝ	ΕΙΣ	ΙΕΡΟΥCΑΛΗΜ
dagen	twaalf	van-af	welke	¹ ik-ging-omhoog	¹ zullende-aanbidden	tot-in	Jeruzalem
dan dagen	twaalf	-	dat	ik ben gegaan	om te aanbidden	naar	Jeruzalem

Handelingen 24

11 U kunt u ervan vergewissen dat het voor mij niet meer dan twaalf dagen zijn, sinds ik opging om te aanbidden in Jeruzalem.

zie reconstructie >

ΔΥΝΑΜΕΝΟΥ	COY	ΕΠΙΓΝΩΝΑΙ	ΟΤΙ	ΟΥ	ΠΛΕΙΟΥΣ	ΕΙΣΙΝ	ΜΟΙ
¹ van-kunnende~	jou	te-weten-te-komen	dat	niet	meer	¹ (zij)-zijn	voor-mij
kunt immers	gij	u ervan vergewissen	dat	niet	langer	het is geleden	-

ΗΜΕΡΑΙ	ΔΩΔΕΚΑ	ΑΦ	ΗΣ	ΑΝΕΒΗΝ	ΠΡΟΣΚΥΝΗΣΩΝ	ΕΙΣ	ΙΕΡΟΥΣΑΛΗΜ
dagen	twaalf	van-af	welke	ik-ging-omhoog	¹ zullende-aanbidden	tot-in	Jeruzalem
dan dagen	twaalf	-	dat	ik ben gegaan	om te aanbidden	naar	Jeruzalem

12 dagen

1. vertrek uit Ceasarea; 21:15,16
2. aankomst in Jeruzalem; 21:17
3. bezoek aan Jakobus; 21:18
4. aangifte heiliging in de tempel; 21:26
5. begin v.d zeven dagen en arrestatie Paulus; 21:27
6. Paulus voor het Sanhedrin; 22:30 e.v.
7. complot van de Joden en nachtelijk vertrek uit Jeruzalem; 23:12-31
8. aankomst in Caesarea; 23:12
9. tweede dag in Caesarea
10. derde dag in Caesarea
11. vierde dag in Caesarea
12. vijfde dag (24:1): rechtzitting in Caesarea.

Handelingen 24

11 U kunt u ervan vergewissen dat het voor mij niet meer dan twaalf dagen zijn, sinds ik opging om te aanbidden in Jeruzalem.

*ter gelegenheid van het Weken- of Pinksterfeest
niet om een rel te ontketenen*

ΔΥΝΑΜΕΝΟΥ	COY	ΕΠΙΓΝΩΝΑΙ	ΟΤΙ	ΟΥ	ΠΛΕΙΟΥΣ	ΕΙΣΙΝ	ΜΟΙ
¹ van-kunnende~	jou	te-weten-te-komen	dat	niet	meer	¹ (zij)-zijn	voor-mij
kunt immers	gij	u ervan vergewissen	dat	niet	langer	het is geleden	-

ΗΜΕΡΑΙ	ΔΩΔΕΚΑ	ΑΦ	ΗΣ	ΑΝΕΒΗΝ	ΠΡΟΚΥΝΗCΩΝ	ΕΙΣ	ΙΕΡΟΥCΑΛΗΜ
dagen	twaalf	van-af	welke	ik-ging-omhoog	¹ zullende-aanbidden	tot-in	Jeruzalem
dan dagen	twaalf	-	dat	ik ben gegaan	om te aanbidden	naar	Jeruzalem

Handelingen 24

¹² En zijn vonden mij
noch in de tempel met iemand argumenterend,
noch een volksoploop veroorzakende.
Noch in de synagogen of ergens in de stad.

ΚΑΙ	ΟΥΤΕ	ΕΝ	ΤΩ	ΙΕΡΩ	ΕΥΡΟΝ	ΜΕ	ΠΡΟΣ	ΤΙΝΑ
en	noch	in	de	gewijde-plaats	zij-vonden	mij	naar-toe	iemand
en	noch	in	de	tempel	zij hebben aangetroffen	mij	met	iemand

ΔΙΑΛΕΓΟΜΕΝΟΝ	Η	ΕΠΙΣΤΑΣΙΝ	ΠΟΙΟΥΝΤΑ	ΟΧΛΟΥ
argumenterende	of	oploop	makende	van-schare
terwijl ik sprak	of	een -oploop	veroorzaakte	volks-

Handelingen 24

¹² En zijn vonden mij
noch in de tempel met iemand argumenterend,
noch een volksoploop veroorzakende.
Noch in de synagogen of ergens in de stad.

ΟΥΤΕ	ΕΝ	ΤΑΙΣ	ΣΥΝΑΓΩΓΑΙΣ	ΟΥΤΕ	ΚΑΤΑ	ΤΗΝ	ΠΟΛΙΝ
noch	in	de	synagogen	noch	overeenkomstig	de	stad
noch	in	de	synagogen	noch	ergens in	de	stad

Handelingen 24

¹³ Niets kunnen zij [als bewijs] presenteren aan u, omtrent de dingen waarvan zij mij nu beschuldigen.

1. Paulus een oproerkraaiër (:5)
2. Paulus is een ontheiliger van de tempel (:6)

ΟΥΔΕ	ΠΑΡΑΣΤΗΣΑΙ	ΔΥΝΑΝΤΑΙ	COI	ΠΕΡΙ
noch	presenteren	zij-kunnen~	aanjou	aangaande
en niets	bewijzen	zij kunnen	voor u	-van

ΩΝ	ΝΥΝΙ	ΚΑΤΗΓΟΡΟΥΣΙΝ	ΜΟΥ
welke-dingen	nú	zij-beschuldigen	mij
waar-	nu	zij beschuldigen	mij

Handelingen 24

¹⁴ Maar dit belijd ik voor u,
dat overeenkomstig de weg
die zij een secte noemen,
ik zó de God der vaderen dien,
gelovend al de dingen overeenkomstig de wet
en de dingen die in de profeten staan geschreven,

*gezegd was ook dat Paulus behoorde tot "de
secte van de Nazoreeërs" (:5)*

*Paulus erkent dit, maar corrigeert de
formulering*

ΟΜΟΛΟΓΩ	ΔΕ	ΤΟΥΤΟ	ΟΙ	ΟΤΙ	ΚΑΤΑ	ΤΗΝ
ik-belijd	echter	dit	aanjou	dat	overeenkomstig	de
ik erken	maar	dit	voor u	dat	naar	die

ΟΔΟΝ	ΗΝ	ΛΕΓΟΥΣΙΝ	ΔΙΣΕΙΝ
weg	die	zij-zeggen	groepering
weg	die	zij noemen	een secte

Handelingen 24

¹⁴ Maar dit belijd ik voor u,
dat overeenkomstig de weg
die zij een secte noemen,
ik zó de God der vaderen dien,
gelovend al de dingen overeenkomstig de wet
en de dingen die in de profeten staan geschreven,

= volgens "de weg"
zie 9:2; 18:25,26; 19:9

ΟΥΤΩΣ	ΛΑΤΡΕΥΩ	ΤΩ	ΠΑΤΡΩΩ	ΘΕΩ
zó	ik-dien	de	van-de-vaders-geërfde	God
inderdaad	ik vereer	de	der vaderen	God

Handelingen 24

14 Maar dit belijd ik voor u,
dat overeenkomstig de weg
die zij een secte noemen,
ik zó de God der vaderen dien,
gelovend al de dingen overeenkomstig de wet
en de dingen die in de profeten staan geschreven,

*in "de wet... en de profeten"
= de Tenach*

ΠΙΣΤΕΥΩΝ	ΠΑΣΙΝ	ΤΟΙΣ	ΚΑΤΑ	ΤΟΝ	ΝΟΜΟΝ
<i>gelovende</i>	<i>in-alle</i>	<i>de-dingen</i>	<i>overeenkomstig</i>	<i>de</i>	<i>wet</i>
gelovende	al	hetgeen	in	de	wet

ΚΑΙ	ΤΟΙΣ	ΕΝ	ΤΟΙΣ	ΠΡΟΦΗΤΑΙΣ	ΓΕΓΡΑΜΜΕΝΟΙΣ
<i>en</i>	<i>de-dingen</i>	<i>in</i>	<i>de</i>	<i>profeten</i>	<i>geschreven-zijnde</i>
en	-	in	de	profeten	staat geschreven

Handelingen 24

¹⁵ hoop hebbende in de God,
naar welke ook dezen zelf uitzien,
dat een opstanding aanstaande is
van rechtvaardigen zowel als van onrechtvaardigen.

nl. op GOD die die de doden opwekt

ΕΛΠΙΔΑ ΕΧΩΝ ΕΙΣ ΤΟΝ ΘΕΟΝ

hoop hebbende tot-in de God

ik hoop terwijl van - God

ΗΝ ΚΑΙ ΑΥΤΟΙ ΟΥΤΟΙ ΠΡΟΣΔΕΧΟΝΤΑΙ

welke ook zelf dezen (zij)-zien-uit-naar~

gelijk ook zelf dezen het verwachten

Handelingen 26

⁶ En nu sta ik voor het gerecht om **mijn hoop op de belofte**, die door God **aan onze vaders gedaan is**

⁷ welke onze twaalf stammen, door voortdurend nacht en dag God te vereren, hopen te bereiken.

Om deze hoop, o koning, word ik door Joden aangeklaagd.

Handelingen 28

²⁰ Daarom heb ik verzocht u te zien en toe te spreken, want **om de hoop van Israel** draag ik deze keten.

Handelingen 24

¹⁵ hoop hebbende in de God,
naar welke ook dezen zelf uitzien,
dat een opstanding aanstaande is
van rechtvaardigen zowel als van onrechtvaardigen.

zie tijdlijn >

ΑΝΑΤΑΞΙΝ	ΜΕΛΛΕΙΝ	ΕΧΕΘΑΙ	ΔΙΚΑΙΩΝ
opstanding	op-het-punt-staan	te-zullen-zijn~	van-rechtvaardigen
een opstanding	-	dat er zal zijn	van rechtvaardigen

ΤΕ	ΚΑΙ	ΑΔΙΚΩΝ
bovendien	en	van-onrechtvaardigen
-	en	onrechtvaardigen

